

СТАНОВИЩЕ

ПО КОНКУРС ЗА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ „ПРОФЕСОР“

Рецензията е съставена в съответствие с изискванията на Глава трета, Раздел IV от ЗРАСРБ – Условия и ред за заемане академична длъжност „професор“, Раздел IV от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответните разпоредби на Инструкция 6 към Наредба 3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър“

1. Обща информация

Изготвил рецензията: проф. д. н. Веселин Христов Цанков, ВСУ „Черноризец Храбър“.

Основание за написване на рецензията: заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“, № 461 от 08.08.2022 г. и решение на Научното жури в не присъствено заседание в електронен формат.

2. Данни за конкурса

Научна област: 3 „Социални, стопански и правни науки“,

Професионално направление: 3.6 „Право“

Научна специалност: „Административно право и административен процес“

Обява: обнародвана в ДВ бр. 42, 07.06.2022 г.

3. Кандидат по конкурса

Един кандидат по обявения конкурс - доц. д-р Олга Бориславова Борисова, ЮФ на ВСУ „Черноризец Храбър“.

4. Общо представяне на получените материали

За участие в конкурса кандидатът доц. д-р Олга Бориславова Борисова е представила монография, 6 статии; 4 студии; 1 учебник и 3 учебни пособия. Виж съответните приложения.

Представени са и дипломи, справки за дейността на кандидата, справка за съответствие с минималните национални изисквания, сертификати. Виж съответните приложения.

Представени са всички изисквани документи по ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и вътрешната нормативна уредба на ВСУ.

5. Данни за кандидата

Доц. д-р Олга Бориславова Борисова е родена на 22.05.1986 г.

Завършила е магистърска степен в НБУ-София, специалност Право и магистърска програма МИО в СА „Д. А. Ценов“ Свищов.

15.11.2010 - 03.06.2019 - работи като юристконсулт в ДП „Редки метали“.

През 2016 г. успешно защитава научната степен „доктор по право“.

От 2016 - 2019 г. е гост преподавател във ВСУ.

От 2019 - доцент в катедра „Правни науки“. Притежава удостоверение за Педагогическа правоспособност. Към настоящия момент е ръководил на катедра „Правни науки“ в ЮФ на ВСУ.

Има много обучения и професионални квалификации, свързани със защита при бедствия, одит на публични средства. Вътрешен одитор в публичния сектор от 2019 г. Член на престижни организации и сдружения в България и чужбина. Член е на Съюза на Учените в България и други организации и сдружения. Виж съответните приложения.

Представила е сертификати за владееене на френски, английски, испански и руски език на много високо професионално юридическо ниво от престижни институции.

6. Обща характеристика и оценка на научната продукция на кандидата

Приемам за рецензиране публикациите по конкурса – виж Приложение № 10. Те не повтарят участвалите за придобиване на образователната и научна степен „доктор" и за заемане на академичната длъжност „доцент" (чл. 29, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ).

Една монография: Монографичен труд: „Административноправни аспекти на вътрешния одит в публичния сектор” – 2021г., София, изд. „Авангард Прима” ISBN 978-619-239-567-4

6 статии ; 4 студии ; 1 учебник и 3 учебни пособия, съответно посочени в Приложенията

1 учебник - Университетски учебник: Правни основи на защитата на населението и околната среда при използването на ядрената енергия (под печат), Варна, изд. ВСУ «Черноризец Храбър», 2022, ISBN 978-954-715-727-9;

2 учебни пособия по «Административен процес», (под печат), Варна, изд. ВСУ «Черноризец Храбър», 2022, ISBN 978-954-715-728-6 и Учебно пособие по «Административно право», (под печат), Варна, изд. ВСУ «Черноризец Храбър», 2022, ISBN 978-954-715-729-3;

1 учебно пособие по «Правен режим на държавната служба», (под печат), Варна, изд. ВСУ «Черноризец Храбър», 2022, ISBN 978-954-715-730-9;

На база на представените публикации могат да бъдат направени следните констатации и изводи:

Представените от кандидата публикации са написани са в много добър стил, с яснота на изложението, добра структурираност и издържан език. Нямам бележки по тяхната актуалност, съдържателна част, методично равнище, коректност на резултатите, литературна осведоменост.

Публикационната активност и постигнатите резултати на кандидата доказват наличието на много добри познания в областта на Административното право и административния процес, както и на усет за актуалните проблеми в правоприлагането.

Научните постижения на автора се трансферират успешно в обучение на студентите, чрез публикуваните един учебник и три учебни пособия. Същите намират и своето практическо приложение.

Критерии за наукометрична оценка на постиженията на кандидата са минималните изисквания на Правилника за приложение на ЗРАСРБ. От приложената справка е видно, че същите са удовлетворени. Доц. Олга Бориславова Борисова е посочила в приложение № 16.1 точки по съответните показатели и е видно, че отговаря на съответните изисквания.

Научната продукция на кандидата може да се оцени като достатъчна по обем и отговаряща на направлението на обявения конкурс.

7. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

От предоставената справка за трудовия стаж става ясно, че доц. д-р Олга Бориславова Борисова има 3 години и два месеца преподавателски стаж във ВСУ „Черноризец Храбър“, като преди това 2016-2019 г. е била гост преподавател в ЮФ на ВСУ. Тя е разработила лекции и учебни материали за ОКС „Магистър“ по дисциплините „Административно право и административен процес“, Държавна служба“, „Управление при кризи“.

Кандидатът е бил е научен ръководител и има успешно защитил докторант, което е отразено в приложенията. Има няколко рецензии и становища в научни журита. Подпомага ЮФ и ВСУ при провеждането на студентски научни сесии, летни научни конференции и т.н.

Обемът на учебно-педагогическата дейност на кандидата се потвърждава и от наукометричните показатели, които са представени в документите на кандидата – виж. Приложение 16.1.

8. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Приемам посочените от доц. д-р Олга Бориславова Борисова приноси в Справката за приносите в областта на обявения конкурс, която е представена в приложените документи.

Обобщено същите са най-вече обогатяване на съществуващите знания и приложение на научните постижения в практиката, като бих могъл да ги систематизирам най-общо по следния начин:

Научните трудове на доц. д-р Олга Борисова са 33, от които 4 са за придобиване на научна и образователна степен «доктор», 13 за заемане на академична длъжност «доцент», 16 са представени в конкурса за заемане на академична длъжност «професор».

Общият брой на изнесените доклади на научни конференции са 11, като 3 от тях са във връзка с конкурса за заемане на академичната длъжност «професор».

Монографичният труд „Административноправни аспекти на вътрешния одит в публичния сектор“, отпечатан през 2021 г. се състои от Увод – стр. 1-19; Глава първа – стр. 19-174; Глава втора – стр. 175-317; Заключение – стр. 317-336 и Източници 337-348 стр. Общ обем от 348 стр. Включва множество професионално изработени цветни схеми с познавателен и илюстративен характер. Достоянство на труда са общия преглед на проблемите в одита на публичните дружества през призмата на Правото на ЕС и на вътрешноправната нормативна уредба и предложенията *De lege ferenda* – стр. 333-336.

Основната част от представените за рецензиране научни произведения се отнасят до неизследвани или слабо изследвани проблеми от административно-правен характер на вътрешния одит в публичния сектор. На база на коректен общ преглед на случващото се с вътрешния одит в публичния сектор е изложена позицията на автора за практическо решение на спорните и не докрай изяснени въпроси чрез използване на научния подход за тяхното описание, обяснение и предложения за усъвършенстване. Разглеждани в този смисъл трудовете на автора имат съществен принос за обогатяване на научното знание в тази област.

Обект на цялостно, задълбочено изследване е моделът за вътрешен одит установен в публичния сектор, като правна конструкция от организационни и функционални ресурси. Обичайно вътрешният одит се свързва с публичния сектор и има за цел да създава увереност, че организациите от този сектор се управляват по законосъобразен, икономичен, ефикасен и ефективен начин. Но вътрешният одит има изключително значение и в други области на Публичното и Частното право, включително и в академичните структури и университетите.

Акцент в сравнително-правния анализ са правомощията на одитния комитет в предприятията от обществен интерес в публичния сектор. За тяхната дейност е налице лаконичен регламент в Закона за независимия финансов одит, който покрива частично правомощията на одитния комитет установени в Закона за вътрешния одит в публичния сектор /ЗВОПС/ - основни аспекти наблюдение на финансовото отчитане. Съчетано с практическите проблеми от дефицит на информация относно дейността им в консолидирания годишен доклад на министъра на финансите това създава противоречивост на правната уредба за дейността на одитните комитети в публичния сектор. Тези обективни фактори, според автора обуславят необходимостта от промяна в нормативната уредба, която да хармонизира правната уредба на дейността на одитните комитети в предприятията от обществен интерес с техните основни характеристики

установени в ЗВОПС. Резултатите са представени подробно в глава II, параграф 4 в монографичния труд и в заключенията, като особено ценни са предложенията на автора на стр. 333-336.

Ще представя приносните моменти в две статии и студии, тъй като предизвикаха особен интерес при запознаването с тях. Съществени приносни моменти се съдържат в статията посветена на институцията „омбудсман” в българското законодателство. Статията представя основните промени в Закона за омбудсмана от март 2018 г. Направен е сравнителен анализ между институцията – Омбудсман в българското законодателство и това на други европейски страни. Представени са предложения De lege ferenda, сред които: определянето на критерии за доказан опит в сферата на правата на човека при избор на омбудсман; предвиждане на възможност за подаване на жалба или сигнал и чрез упълномощен представител; уточняване на разликата между жалба и сигнал и конкретизиране на техните реквизити; включване на сигналите в разпоредбата на чл. 26 от Закона за омбудсмана; промени по отношение обжалването пред касационна инстанция при реализиране на административно-наказателната отговорност; регламентация на взаимодействие между националния омбудсман и местните обществени посредници.

Приносни моменти се съдържат в изследването, посветено на правната регламентация на обявяването на бедствено положение в българското законодателство, което е важен проблем за правото, управлението и сигурността. Статията има теоритичен и практико-приложен аспект. Извършен е преглед и анализ, които са база за изводи и предложения De lege ferenda. На основата на направеното изследване се предлагат множество решения на актуални проблеми свързани с института на бедственото положение. Приносен момент е предложението за промяна на разпоредбата на чл. 50, ал.1 от Закона за защита при бедствия, а именно областният управител да обявява със заповед бедствено положение на територията на повече от една община в рамките на областта или на територията на цялата област. Интерес представлява и заключението на автора, че съгласно действащото законодателство областният управител е длъжен да уведоми незабавно министъра на вътрешните работи, но не и кметовете на засегнатите общини за обявеното бедствено положение, което е съществен пропуск на законодателя. Аргументирана е и тезата, обявяването на бедствено положение на територията на повече от една област или на територията на цялата страна да се взема от министър-председателя, като едноличен орган по предложение на министъра на вътрешните работи.

Може да се направи обобщен извод, че представените публикации водят до увеличаване на познанията в предметната научна област и представляват оригинално развитие в изследваното научно направление.

Приемам че приносите са лично дело автора и са резултат на последователна, упорита и целенасочена творческа дейност.

Не съм установил плагиатство в представените по процедурата трудове и не съм получавал неанонимен и мотивиран писмен сигнал за плагиатство.

9. Бележки и препоръки

В основния монографичен труд, с който се кандидатства в конкурса има много и съществени материали и изводи, които са част от международни и национални правни актове, доклади, резюмета, препоръки и т.н. Препоръчвам засилване на академичния и индивидуален подход към тези въпроси на база сериозна и задълбочена работа, за да се избегне типичния административно-бюрократичен стил в европейското и национално пространство, публикации и документооборот който за съжаление сериозно навлиза и в академичното пространство.

В съдържателната част и в източниците биха могли да бъдат включени изследванията по темата на проф. д-р Иван Стоянов и неговите съавтори, особено тези за управление на финансите в Публичния сектор.

Усилията на кандидата са концентрирани в научната специалност на конкурса, но бих препоръчал за в бъдеще едно разширяване на интересите по фундаментални теоретични и практически въпроси. Това би укрепило теоретичния фундамент на изследванията.

Препоръчвам в бъдеще доц. д-р Олга Бориславова Борисова да публикува приоритетно в издания с отворен достъп, включени в Scopus e WoS. Това е важен сигнал и гаранция за качеството и по-добрата видимост на изследванията за научната общност.

Извод: Посочените препоръки не обезценяват постиженията и приносите на автора и не подлагат на съмнение съответствието му с изискванията по конкурса за заемане за академичната длъжност „професор“. Те могат само да повишат стойността на трудовете на кандидата в бъдеще и да дадат адекватна оценка на неговия упорит и системен труд и на научните му постижения.

10. Заключение

Направените преглед на научната и педагогическа дейност, констатации и оценки на научното творчество и преподавателската дейност на доц. д-р Олга Бориславова Борисова ми дават основание да оценя високо нейните упорити, системни, целенасочени усилия и постижения и да гласувам положително на нейната кандидатурата за заемане на академичната длъжност “професор” в професионално направление 3.6 Право; по научна специалност „Административно право и административен процес“.

14.09.2022 г.

проф. д. н. Веселин Цанков